

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: **A. K.**
e. č. X
st. přísl. X
t. č. pobytem: X

zastoupen **Mgr. Vratislav Tauber, advokát**
sídlem náměstí 28. října 1898/9, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2019, č. j. OAM-307/ZA-ZA11-P10-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2019, č. j. OAM-307/ZA-ZA11-P10-2019, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Vratislavu Tauberovi, advokátu se sídlem náměstí 28. října 1898/9, 602 00 Brno, se přiznává odměna v částce **12 342 Kč**, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2019, č. j. OAM-307/ZA-ZA11-P10-2019, e. č. X (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. Následně se již zabýval tím, proč nebyly v případě žalobce splněny podmínky pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany, a to na základě výpovědi samotného žadatele a aktuálních informací o zemi původu.
3. Podle názoru žalovaného nejsou v případě žalobce splněny podmínky pro udělení azylu, protože ve vlasti nevyvíjel činnost spočívající v uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl pronásledován. Žalobce nebyl nikdy členem politické strany, ani se v politice podle svých slov neangažoval. K tomu žalovaný doplnil, že žalobci nebylo bráněno, aby svá politická práva v zemi původu uplatňoval, což nelze dovozovat z toho, že měl být v kontextu své agitace, resp. otevřené podpory prezidentského kandidáta Babanova, zastrašován ze strany jisté zločinecké organizace.
4. V této souvislosti žalovaný zdůraznil, že žalobce se neobrátil za účelem poskytnutí ochrany na příslušné orgány veřejné moci v zemi původu. Za dostatečné žalovaný nepovažoval jeho zdůvodnění, že státní orgány jsou s těmito aktivitami provázány, přestože z informací o zemi původu vyplývá porušování lidských práv a existence korupce. Žalobce ostatně již po skončení prezidentských voleb dále neagitoval a jednání dané zločinecké skupiny vůči své osobě spojoval pouze s prospěchářskými zájmy, o čemž svědčí skutečnost, že těmto osobám v důsledku vyhrožování opakovaně poskytoval finanční částky.
5. Žalovaný je toho názoru, že informace o zemi původu nesvědčí o tom, že by v Kyrgyzstánu probíhalo pronásledování osob, které neúspěšného prezidentského kandidáta do voleb v roce 2017 podporovaly. Žalobce ostatně žádné problémy s orgány veřejné moci neměl, a to ani v průběhu v období, kdy ve prospěch daného kandidáta agitoval. Jeho obavy z možného trestního stíhání dva roky po skončení voleb jsou proto nedůvodné. Pokud se jedná o žalobcem uváděný incident spočívající ve vypálení kavárny, netýkal se přímo jeho osoby a spočíval v odplatě za neplacení „výpalného“ v lukrativní lázeňské oblasti. Stejně tak žalovaný nepovažoval za relevantní tvrzení žalobce o tom, že čelní představitel dané zločinecké skupiny měl podplatit tamního ministra vnitra Kašnara, popř. že kriminální aktivity vůči žalobci souvisely s jeho příbuzenským vztahem se členem strany Ata Žurt, který má být uvězněn.
6. Podle názoru žalovaného neslouží institut azylu k poskytování ochrany osobám, které se obávají nezákonného jednání jiných soukromých osob, přestože by k němu mělo

docházet v důsledku podpory konkrétního prezidentského kandidáta, což mohou tyto zločinecké skupiny považovat za záminku k zastrašování jednotlivců, jejichž volební preference jsou v rozporu s jejich mocenskými a finančními zájmy. V řízení nebylo zjištěno, že by žalobce ze země původu prchal v kontextu jednání orgánů veřejné moci, které mu ve vycestování nijak nebránily.

7. Ačkoliv žalovaný nezpochybnil jisté nedostatky v systému ochrany lidských práv v Kyrgyzstánu, nemá to za následek obavu z pronásledování v případě, že by se žalobce do vlasti navrátil. K tomu žalovaný doplnil, žalobce ze země původu vycestoval po vyřízení potřebného víza až na konci roku 2018, přičemž v České republice požádal o udělení mezinárodní ochrany až tři měsíce po svém příjezdu, přestože měl dostatek času a příležitostí k tomu, aby si zjistil potřebné informace ohledně institutu mezinárodní ochrany.
8. Ve vztahu k možnému vzniku vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu pak žalovaný doplnil, že žalobce nesdělil žádné skutečnosti svědčící o tom, že státní orgány v zemi původu by mu neměly poskytnout ochranu proti jednání dané zločinecké skupiny, resp. že by v jeho případě postupovaly nestandardně či nespravedlivě. Přestože z informací o zemi původu vyplývá, že může navzdory existence dotčené právní úpravy docházet k svévolnému zatýkání, není zřejmé, že by takové jednání probíhalo vůči osobám, které podporovaly prezidentského kandidáta Babanova. Žalobce rovněž nevyužil možnost vnitřního přesídlení, což rozporoval pouze tím, že Kyrgyzstán je malá země, kde se všichni navzájem znají.

III. Žaloba

9. V žalobě a jejím následném doplnění bylo namítáno, že žalobce v rámci správního řízení podrobně popsal své obavy z návratu do vlasti, a to v kontextu činnosti zločinecké skupiny, která je provázána s orgány veřejné moci. Důvodem k udělení mezinárodní ochrany tak nemusí být pouze aktivní zásahy ze strany státní moci, ale také neochota jednotlivých orgánů poskytnout žalobci ochranu.
10. K tomu žalobce doplnil, že byl v zemi původu politicky aktivní, což vedlo k zastrašování, omezení osobní svobody a fyzickým útokům vůči jeho osobě. Uvedené jednání pokračovalo v rozporu se závěry žalovaného také po skončení prezidentských voleb, což souvisí nejen s útoky na samotného žalobce, ale rovněž na osoby z jeho blízkého okolí. Konkrétně žalobce poukázal na uvěznění představitele politické strany Ata Žurt a skutečnost, že jeho příbuznému byla vypálena kavárna. Žalobce se tak oprávněně obával toho, že mu ochrana ze strany orgánů veřejné moci nebude poskytnuta, popř. že povede podání trestního oznámení ke zvýšení intenzity pronásledování, kterému byl vystaven. Závěr žalovaného o tom, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován, je tedy v přímém rozporu se zjištěným skutkovým stavem.
11. Žalovaný se dostatečně nezabýval tím, zda by státní orgány byly žalobci schopny a zejména ochotny ochranu poskytnout, a to v kontextu jejich provázání se zločineckou skupinou, které žalobce popisoval. Z toho důvodu nelze reálně uvažovat ani o využití institutu vnitřního přesídlení, neboť důvodem pronásledování žalobce je jeho politická aktivita. Z žalovaným odkazovaných informací o zemi původu ostatně vyplývá, že může docházet k zastrašování a dokonce neoprávněnému uvěznění osob ze strany samotných orgánů veřejné moci. V této souvislosti žalobce zdůraznil, že byl v důsledku

své politické aktivity postihován, což pokračovalo také po tom, kdy prezidentské volby v roce 2017 skončily.

12. Současně žalobce uvedl, že žádost o mezinárodní ochranu mohla být podána až s určitým odstupem proto, že nejprve nedisponoval dostatkem informací o možnostech a podmínkách, za kterých může být udělena. Jednání, kterému byl žalobce ve vlasti vystaven, lze současně považovat za vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu, přičemž nebylo spojeno výlučně s dobou, kdy žalobce agitoval. V tomto ohledu nelze podle žalobce považovat za dostatečně zdůvodněný závěr žalovaného, že žalobce nebude nestandardnímu zacházení ze strany státních orgánů vystaven, přestože k němu může všeobecně docházet. Kromě toho žalobce namítal, že správní orgán neposoudil přiměřenost zásahu do jeho soukromého a rodinného života.
13. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

14. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Podle jeho názoru postupoval v souladu se zákonem, a to na základě řádně zjištěného skutkového stavu věci. Ve vztahu k žalobním námitkám žalovaný předně uvedl, že jsou bez bližší konkretizace. V této souvislosti pak žalovaný v zásadě zopakoval argumentaci použitou v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Konkrétně zdůraznil, že žalobce neměl před vycestováním z vlasti žádné problémy s tamními orgány veřejné moci.
15. Kromě toho žalobce sdělil, že nebyl členem žádné politické strany a politicky se nijak neangažoval. Pokud se pak jedná o tvrzené zastrašování a útoky ze strany zločinecké skupiny, žalobce se neobrátil na příslušné státní orgány, aby mu poskytly ochranu, a to pouze s odkazem na jejich údajné propojení s danou zločineckou skupinou. Žalovaný je však toho názoru, že ze správního spisu a zejména opatřených informací o zemi původu nevyplývá, že by státní orgány žalobce pronásledovaly či útoky vůči jeho osobě záměrně tolerovaly.
16. K tomu žalovaný doplnil, že jednání zločinecké skupiny nelze po skončení prezidentských voleb v roce 2017 spojovat s agitacemi žalobce, ale se záměrem nelegálního získání majetkového prospěchu. Samotnou skutečnost, že žalobce měl být původně vystaven uvedenému zastrašování a útokům z důvodu jeho podpory prezidentského kandidáta Babanova, což bylo v rozporu se zájmy dané zločinecké skupiny, není dostatečným důkazem o tom, že vnitrostátní ochrana je v jeho případě vyloučena.
17. Ačkoliv původcem pronásledování může být za určitých podmínek také soukromá osoba, nebylo ve správním řízení zjištěno, že by státní orgány v zemi původu odmítly poskytnout žalobci ochranu, neboť o ni vůbec neusiloval. Kromě toho žalobce neuvedl žádné důvody svědčící o tom, že by mu v případě návratu hrozila vážná újma ve smyslu příslušného ustanovení zákona o azylu. Žalobce pak neuvedl konkrétní okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že neudělením mezinárodní ochrany dojde k nepřiměřenému zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Danou žádost navíc podal až po třech měsících pobytu na území ČR, a to po skončení platnosti víza, což lze považovat za účelové.

18. Žalovaný proto krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.
19. K vyjádření žalovaného podal žalobce stručnou repliku, ve které v zásadě uvedl, že na jednotlivých žalobních bodech setrvává. V tomto ohledu žalobce zopakoval, že pronásledování ve smyslu zákona o azylu může spočívat také v pasivitě orgánů veřejné moci, které nejsou schopny či ochotny poskytnout žalobci ochranu proti nezákonnému jednání soukromých osob, což ostatně žalovaný výslovně potvrdil. Současně žalobce doplnil, že po něm nebylo možné spravedlivě požadovat, aby se na státní orgány v zemi původu s žádostí o pomoc a ochranu obrátil. Žalovaný rovněž opomenul, že žalobce již byl psychickému i fyzickému nátlaku vystaven, stejně jako jemu blízké osoby, což nelze ani do budoucna vyloučit. Ve zbytku se žalobce odkázal na obsah podané žaloby (jejího doplnění) a opětovně navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

V. Správní spis

20. Ve správním spisu se nachází zejména záznam o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a protokol o pohovoru k dané žádosti ze dne 3. 4. 2019.
21. Z uvedených podkladů ve vztahu k žalobním námitkám zejména vyplývá, že žalobce nebyl nikdy členem žádné politické strany ani nebyl politicky aktivní. Žádost o mezinárodní ochranu přesto podal proto, že měl mít v zemi původu problémy kvůli své agitaci na podporu neúspěšného prezidentského kandidáta Babanova v roce 2017. V této souvislosti měl být na žalobce vyvíjen nátlak, aby přestal agitovat, přičemž mu byly v této souvislosti nabízeny rovněž peníze.
22. Krátce před konáním voleb měl být žalobce spolu se svým kamarádem odvezen do bytu ve města Karakol, kde je měli bít, aby je zastrašili. V této souvislosti má být kamarád žalobce od října roku 2017 nezvěstný. Dané útoky a zastrašování žalobce přisuzoval zločinecké skupině, která ve vlastním zájmu nechtěla, aby došlo ke změně politického přístupu v zemi. Později se měl žalobce setkat rovněž s budoucím gubernátorem Issykulské oblasti a dalšími lidmi, mezi kterými byl také muž, který je považován za autoritu mezi zločinci v Kyrgyzstánu, který ho zbil a zlomil mu nos.
23. K tomu žalobce doplnil, že jeho vzdálený příbuzný si pronajal kavárnu v lázeňské oblasti města Bostyri, která byla dne 9. 1. 2018 vypálena členy zločinecké skupiny, a ve vazbě na předcházející nelegální výzvy k placení poplatků za provoz kavárny. Přestože příbuzný žalobce podal trestní oznámení, praví viníci nebyli zadrženi. V této souvislosti měl být žalobce v červnu téhož roku omráčen na veřejnosti a unesen autem příslušníky zločinecké skupiny, kteří se ho vyptávali, proč podal trestní oznámení proti jejich čelnímu představiteli. Současně se bavili o jeho agitaci a vyhrožovali mu, že skončí jako invalida na vozíčku. Po tomto incidentu byl žalobce 14 dní v nemocnici. Impulsem k vycestování žalobce ze země byl poté telefonát nějaké osoby, která chtěla, aby jel za budoucím gubernátorem, který si chce promluvit o jeho kamarádovi.
24. Důvodem popsanych útoků a zastrašování byla podle žalobce skutečnost, že zločinecká skupina nechtěla, aby prezidentské volby vyhrál kandidát, kterého podporoval, protože by došlo k reformě a změně politického přístupu v zemi. Agitace žalobce spočívala v tom, že prováděl osvětu, činnosti ve veřejném zájmu (stavba fotbalového hřiště a silnici), účastnil se schůzí a řešil problémy s dokumentací místních úřadů.

25. Podle žalobce panuje v Kyrgyzstánu nepořádek a korupce, o čemž svědčí rovněž skutečnost, že čelní představitel dané zločinecké skupiny podplatil ministra Kaškara, přičemž měl osobní zájem na tom, aby u moci zůstal dosavadní prezident. Vše je podle žalobce navzájem propojené. Po skončení prezidentských voleb se již žalobce politicky neangažoval. Přesto se na něj a jeho okolí zločinecká skupina dále zaměřila, neboť ho považuje vlivem agitace a podaného trestního oznámení za protivníka. Žalobce jim platil peníze, aby s tím přestali, ale nic se nezměnilo. Na státní orgány se žalobce neobrátil, protože by proti němu zahájily trestní stíhání, což se některým již v minulosti stalo. Jiného podpůrce neúspěšného prezidentského kandidáta Babanova během voleb rovněž zadrželi.
26. Podle názoru žalobce není vnitřní přesídlení řešením, protože Kyrgyzstán je malá země a všichni se znají. S vyřizováním potřebných dokladů k vycestování neměl žalobce žádné problémy. Žalobce má obavy z návratu, protože mu jeho kamarád říkal, ať se nevrací, pokud nechce skončit jako invalida, neboť ví, co se mezi místními lidmi říká. Podle žalobce jsou státní orgány zkorumpované a propojené se zločineckou strukturou, což by mohlo vést k jeho obvinění. Stejně tak žalobce připomněl, že mu bylo vyhrožováno ze strany gubernátora dané oblasti, který je kamarádem lídra zločinecké skupiny a podporoval ve volbách prezidenta Žeenbekova. Přímo se státními orgány však žalobce problémy v zemi původu neměl. Žádost o mezinárodní ochranu podal až po třech měsících proto, že o této možnosti nejdříve nevěděl a vše se dozvěděl až od jednoho studenta v mešitě.
27. Za účelem vydání rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly do správního spisu založeny následující informace a zprávy o zemi původu: Informace OAMP ze dne 12. 6. 2019 – Kyrgyzstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi; Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 13. 3. 2019 – Kyrgyzstán – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2018; Informace Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018 – Kyrgyzstán – Výroční zpráva Human Rights Watch 2018; Informace Amnesty International ze dne 22. 2. 2018 – Kyrgyzstán – Výroční zpráva Amnesty International 2018; Informace MZV ČR ze dne 8. 8. 2019 – Kyrgyzstán – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti.
28. Součástí správního spisu je rovněž protokol o seznámení žalobce s podklady pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 21. 10. 2019. Z jeho obsahu vyplývá, že žalobce se s jednotlivými informacemi o zemi původu nechtěl podrobněji seznámit a nenavrhoval ani jejich doplnění. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí, které je v současné době předmětem soudního přezkumu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

29. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
30. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
31. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

32. Žaloba je důvodná.

33. V žalobě bylo předně namítáno, že napadené rozhodnutí je nezákonné, protože žalovaný nesprávně zhodnotil skutkový stav věci ve vztahu k posouzení důvodů pronásledování žalobce ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu. Konkrétně žalobce argumentoval tím, že během své výpovědi ve správním řízení podrobně vylíčil okolnosti, za kterých mělo docházet k jeho zastrašování a napadání ze strany zločinecké skupiny, a to v kontextu agitací na podporu neúspěšného prezidentského kandidáta Babanova ve volbách v roce 2017. Stejně tak žalovaný nezohlednil skutečnost, že k jednotlivým incidentům vůči žalobci či jeho vzdálenému příbuznému docházelo také po tomto období.
34. Žalovaný postavil dotčenou část odůvodnění napadeného rozhodnutí na tom, že žalobce neměl se státními orgány v zemi původu žádné problémy, přičemž jednotlivé útoky a zastrašování jeho osoby či příbuzného ze strany zločinecké organizace byly po skončení voleb v roce 2017 motivovány nikoliv politicky, ale majetkově, přičemž žalobce nevyužil vnitrostátních prostředků ochrany, aniž by ve správním řízení vyšlo najevo, že pro něj nebyly dostupné.
35. Podle § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu platí, že: *„Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“*
36. Podle čl. 7 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 (tzv. kvalifikační směrnice), platí: *„Ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu mohou poskytovat pouze a) stát nebo b) strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, ovládající stát nebo podstatnou část území státu, pokud jsou ochotny a schopny zajistit ochranu v souladu s odstavcem 2.“* V této souvislosti je pak ve druhém odstavci daného ustanovení kvalifikační směrnice stanoveno, že: *„Ochrana před pronásledováním nebo vážnou újmu musí být účinná a nesmí být pouze dočasná. Má se zpravidla za to, že taková ochrana je poskytována, jestliže subjekty uvedené v odst. 1 písm. a) a b) učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup.“*
37. V tomto směru krajský soud předně uvádí, že není v zásadě povinností žadatele o mezinárodní ochranu, aby za účelem prokázání okolností nasvědčujících pronásledování jeho osoby vyjma podání věrohodné výpovědi aktivně vyhledával důkazy a navrhoval jejich provedení pro účely vydání rozhodnutí. Je naopak zákonnou povinností příslušného správního orgánu, aby v případě pochybností shromáždil všechny dostupné a s případem konkrétního žadatele skutkově související podklady (zprávy a informace o zemi původu), které věrohodnost jeho výpovědi zpochybňují či vyvracejí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57; všechna odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
38. Současně zdejší soud považuje za vhodné odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89, ve kterém bylo ve vztahu k důkaznímu standardu v řízení ve věci mezinárodní ochrany uvedeno, že: *„V řízení o udělení azylu*

musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi. Za této situace je nutné i zohlednit charakter země původu žadatele o azyl, způsob výkonu státní moci v ní, možnost uplatňování politických práv a další okolnosti, které mají vliv na naplnění důvodů pro udělení azylu. Je-li například o zemi původu žadatele známo, že stav dodržování lidských práv je špatný, že občanům je upíráno právo na změnu vlády, že dochází k nezákonným popravám, mizením osob, častému používání mučení atd., pak tyto skutečnosti musí správní orgán zohlednit v situaci důkazní nouze, a to ve prospěch žadatele o azyl.“

39. Za účelem posouzení podmínek pro udělení azylu z politických důvodů pak musí být ze strany žalovaného zjišťováno, zda žadatel je v zemi původu pronásledován a zda existuje příčinná souvislost (kauzální nexus) mezi pronásledováním a uplatňováním politických práv nebo zastáváním politických názorů. Za rozhodné lze tak označit prokázání či neprokázání vzájemné souvislosti mezi pociťovanou újmou a postojem státních orgánů země původu, který může spočívat v aktivním pronásledování nebo odepřeném efektivní ochrany před jinými původci pronásledování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 Azs 104/2014-45).
40. V nyní projednávané věci žalovaný nevycházel z toho, že by výpověď žalobce byla ve svém základu nevěrohodná nebo nekonzistentní. Konkrétně žalovaný nerozporoval, že žalobce vyvíjel ve volbách v roce 2017 politickou činnost spočívající v agitacích a otevřené podpoře prezidentského kandidáta Babanova (získávání nových podporovatelů, stavba veřejně prospěšných objektů, participace na kontrole činnosti místních úřadů apod.), pročez měl být v rozhodné době unesen, zastrašován a napaden ze strany zločinecké skupiny, která uvedené útoky s politickou aktivitou žalobce výslovně spojovala.
41. V této souvislosti pak žalovaný vyloučil pronásledování žalobce z politických důvodů s odkazem na skutečnost, že po skončení daných voleb již nebyl vůbec politicky aktivní, neměl s orgány veřejné moci žádné problémy, přičemž pokračování v zastrašování a útocích ze strany zločinecké skupiny bylo motivováno čistě prospěchářsky. Podle názoru zdejšího soudu však nelze v nyní projednávané věci přístup žalovaného aprobovat, neboť opomíjí okolnost, že politická činnost žalobce byla nejen původním motivem zastrašování a útoků ze strany soukromých osob, ale měla podle tvrzení žalobce souviset také s pozdějším jednáním zločinecké skupiny, byť spolu s motivy majetkového charakteru.
42. Konkrétně lze v tomto směru vycházet z protokolu o pohovoru provedeného se žalobcem k žádosti o mezinárodní ochranu, do kterého k dotazům oprávněné úřední osoby mimo jiné uvedl, že k vypálení kavárny jeho vzdáleného příbuzného došlo až v roce 2018 (9. 1. 2018). Přestože se daný incident netýkal přímo žalobce a měl být motivován již uvedenou snahou zločinecké skupiny na nelegální majetkové obohacování získáním tzv. výpalného, nelze opomenout, že žalobce měl být o několik měsíců později členy zločinecké skupiny opět vyhledán a napaden, což mělo souviset nejen s podáním trestního oznámení v kontextu vypálení kavárny, ale také s agitacemi, kterých se žalobce v minulosti účastnil. Konec konců žalobce sám tvrdil, že platil této skupině pravidelně nemalé finanční částky, aby ho nechali na pokoji.
43. Stejně tak žalobce opakovaně poukazoval na korupci v zemi původu, a to rovněž v souvislosti s činností zločinecké skupiny, která má mít politické vazby, s čímž žalobce spojoval také nemožnost obrátit se na orgány veřejné moci, neboť mu byly

známy případy, kdy byly některé osoby podílející se na agitacích uvězněny, včetně jednoho člena strany Ata Žurta, se kterým je žalobce v příbuzenském poměru.

44. Žalovaný však nepovažoval uvedené okolnosti za relevantní, a to s odkazem na předcházející ukončení politické činnosti žalobce, absenci problému s orgány veřejné moci před odchodem z vlasti a informace o zemi původu, ze kterých nevyplývá pronásledování podporovatelů konkrétního prezidentského kandidáta.
45. Podle názoru krajského soudu však nebyl tento závěr žalovaného dostatečně podložen a zdůvodněn. Žalovaný sice odkázal na některé údaje obsažené v informacích o zemi původu a připustil všeobecně nižší standard ochrany lidských práv (popř. dostupnosti systému ochrany jednotlivce) v Kyrgyzstánu. Opomenul však zdůraznit, že průběhem voleb v roce 2017 se zabývají pouze některé z opatřených informací či zpráv o zemi původu, a to spíše povrchním způsobem. V každém případě je v nich mimo jiné uvedeno, že mělo docházet k vyvíjení nátlaku na voliče či omezování některých lidských práv a svobod. Současně byla ze strany bezpečnostní služby podána žaloba na žalobcem podporovaného prezidentského kandidáta Babanova, který se měl v důsledku toho zdržovat mimo území daného státu.
46. Z obsahu informací o zemi původu pak nelze dovodit, jaké je postavení osob, které neúspěšného prezidentského kandidáta otevřeně podporovaly, resp. zda se mohou také v budoucnu setkávat s projevy pronásledování ve smyslu dotčeného ustanovení zákona o azylu, byť ze strany soukromých osob, jejichž činnost může být vlivem korupce, politických vazeb či propojení s orgány veřejné moci tolerována.
47. Skutečnost, že orgány veřejné moci žalobce z těchto důvodů doposud přímo nepronásledovaly, což je v řízení nesporné, bez dalšího neznamená, že nejsou dány důvody k tomu, aby se žalobce hrozby budoucího pronásledování či odepření ochrany oprávněně neobával za předpokladu, pokud by se na orgány veřejné moci sám obrátil.
48. Z informací o zemi původu založených ve správním spisu ostatně vyplývá, že v Kyrgyzstánu docházelo k tomu, že se policisté či příslušníci Státního výboru národní bezpečnosti podíleli na vydírání či svévolném zatýkání, a to rovněž v případech, které lze označit jako politicky motivované (viz např. Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 13. 3. 2019).
49. Podobné závěry lze nalézt také v judikatuře Nejvyššího správního soudu, který opakovaně poukazoval na problematickou situaci na území daného státu, kde mají být podle dostupných informací dány závažné nedostatky v oblasti ochrany lidských práv, což souvisí rovněž s neexistencí nezávislé justice, všudypřítomnou korupcí, případy mizení lidí, popř. mučením nebo jiným krutým či ponižujícím zacházením nebo trestáním apod. Ačkoliv formálně existuje řada právní institutů ochrany, jejich účinnost je minimálně sporná (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2015, č. j. 4 Azs 114/2015-35, a ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 Azs 104/2014-49).
50. Posouzení reálné možnosti žalobce využít vnitřní ochrany domovského státu je proto třeba věnovat zvýšenou pozornost, a to zejména tehdy, pokud pokračující útoky vůči jeho osobě mají mít svůj původ v jeho agitační činnosti, přičemž byly uskutečňovány subjekty, které mají mít vazbu na politickou reprezentaci daného státu. Pakliže žalovaný výpověď žalobce v tomto ohledu spolehlivě nezpochybnil či nevyvrátil, nelze dostupnost efektivní ochrany před případným pronásledováním dovozovat pouze

z toho, že žalobce již není nějakou dobu politicky aktivní, popř. že se na orgány veřejné moci doposud neobrátil. Opačný závěr nemá ve spisové dokumentaci oporu, což nelze hodnotit v neprospěch žadatele o mezinárodní ochranu.

51. Uvedené závěry pak lze podle názoru zdejšího soudu přiměřeně vztáhnout také na namítanou nesprávnost posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu.
52. Předně je nutné připomenout, že se na rozdíl o institutu azylu jedná o subsidiární formu mezinárodní ochrany, kterou lze žadateli udělit za předpokladu, že mu v případě návratu do země původu hrozí riziko vzniku vážné újmy z některého z taxativně uvedených důvodů, pokud nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
53. Za vážnou újmu se podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu považuje: „*a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*“
54. Přestože tedy žalovaný zpochybňoval význam agitací žalobce v období prezidentských voleb v roce 2017 při posuzování podmínek pro udělení azylu z politických důvodů, je nutné připomenout, že k udělení doplňkové ochrany by mohlo dojít také za předpokladu, že by daná zločinecká skupina žalobce následně zastrášovala, unesla a fyzicky napadla toliko z důvodů majetkového prospěchu či jako mstu za podání trestního oznámení ze strany jeho vzdáleného příbuzného, se kterým byl ohledně vypálení kavárny v roce 2018 v kontaktu.
55. Jak již bylo s odkazem na právní úpravu a judikaturu uvedeno, původcem vážné újmy mohou být za určitých podmínek také soukromé subjekty. Žalobce pak vypověděl, že daná zločinecká skupina má politické vazby, což může v kontextu korupce policejních orgánů vést k jeho postihu, popř. neposkytnutí dostatečné ochrany. Ačkoliv by tedy žalovaný neposuzoval již proběhlé nebo potenciální útoky vůči žalobci jako politicky motivované, nic to nemění na tom, že měl v kontextu individuálních okolností případu řádně zjistit a posoudit, zda by žalobci byla poskytnuta ochrana státní moci proti nelegálnímu jednání soukromých osob naplňujících znaky vážné újmy, popř. zda po něm bylo možné spravedlivě požadovat, aby se o získání dané formy ochrany pokusil.
56. Stejně jako v případě přezkoumání závěrů žalovaného ve vztahu k neudělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, také v tomto směru není podle názoru krajského soudu napadené rozhodnutí dostatečně zdůvodněno, resp. odkazuje se pouze obecně na informace o zemi původu, že kterých však mimo jiné vyplývá již uvedená existence korupce a možnost protizákonného jednání samotných příslušníků policejních orgánů.
57. Nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že samozřejmě lze zvažovat možnost vnitřního přesídlení žadatele o mezinárodní ochranu, pakliže by hrozba vážné újmy byla z povahy věci spojena pouze s konkrétní částí území daného státu. V takovém případě je však povinností žalovaného, aby podrobně a v kontextu okolností případu zhodnotil a zdůvodnil reálnou a právní možnost, přiměřenost, rozumnost a

smysluplnost daného řešení. Žalovaný by tak musel věnovat pozornost jak celkovým poměrům v panující zemi, tak osobními poměry žalobce a celkovou účinností vnitřní ochrany, čemuž rozhodně neodpovídá pouze obecné zmínění možnosti vnitřního přesídlení na s. 9 napadeného rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007, ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009, a ze dne 23. 8. 2018, č. j. 5 Azs 143/2018-49).

58. Závěrem krajský soud dodává, že naopak nepovažoval za důvodnou obecně formulovanou žalobní námitku, že žalovaný dostatečně neposoudil přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce v důsledku vydání napadeného rozhodnutí. Důvodem je skutečnost, že žalobce v žalobě ani ve správním řízení neuváděl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by měl na území České republiky vytvořeny jakékoliv osobní vazby trvalejšího charakteru, protože je logické, že tomu v daném směru odpovídala také míra podrobnost odůvodnění napadeného rozhodnutí.

VII. Závěr a náklady řízení

59. Po důkladném přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, tedy shledal krajský soud žalobní námitky brojící proti nedostatkům v postupu žalovaného při hodnocení skutkového stavu a následném odůvodnění napadeného rozhodnutí jako důvodné a nezbylo mu tak, než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení (výrok I.). V této souvislosti krajský soud příslušnému správnímu orgánu ukládá, aby v navazujícím řízení v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou opětovně a v kontextu individuálních okolností případu posoudil důvody pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany, a to na základě relevantních informací o zemi původu. Pokud dospěje opětovně k závěru, že v případě žalobce nejsou dány důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany, musí své závěry přezkoumatelně zdůvodnit. Tímto právním názorem krajského soudu je správní orgán v dalším řízení vázán (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
60. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení měl plný úspěch žalobce, kterému však podle obsahu soudního spisu žádné náklady řízení nevznikly, protože bylo rozhodnuto tak, že se mu stejně jako procesně neúspěšnému žalovanému náhrada nákladů nepřiznává (výrok II.).
61. Žalobci byl nicméně v řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát, kterému proto krajský soud přiznal odměnu za zastupování. Ze soudního spisu vyplývá, že právnímu zástupci žalobce vznikly náklady za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, doplnění žaloby a podání repliky) po 3 100,- Kč podle ust. § 7, ust. § 9 odst. 4 písm. d), ust. § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 3x režijní paušál po 300,- Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jelikož zástupce žalobce doložil, že je plátcem DPH, soud odměnu zvýšil o částku připadající na tuto daň. Celkem tedy byla zástupci žalobce přiznána odměna ve výši 12 342 Kč, která bude uhrazena do 30 dnů od právní moci rozsudku, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení nese v souladu s ust. § 35 odst. 10 s. ř. s. stát.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. února 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.